

אכילת קבע בסוכה ובשאר הלכות

- 1 משנה שבת עו, ב**
המוציא אוכלים כגרורגת חייב.
- 2 רמב"ם הל' סוכה פ"ו**
ו אסור לאכול סעודה חוץ לסוכה כל שבעה, אלא אם אכל אכילת עראי כביצה או פחות או יתר מעט.
- 3 שוע"ר סי' קנח**
ב אפילו פת גמורה אם אינו אוכל אלא פחות מכביצה בלא קליפתה יש להסתפק אם צריך נטילת ידים לפי שפחות מכביצה אינו נקרא אוכל לענין טומאת אוכלין ... אין אכילתו חשובה אכילה לענין נטילת ידים לפיכך יטול ידיו ולא יברך ואפילו אוכל כל שהוא צריך נטילת ידים בלא ברכה.
- 4 שוע"ר סי' קסח**
ז ברכת המוציא אין לה שיעור שאפילו אינו רוצה לאכול אלא פירור פחות מכזית צריך לברך המוציא ולא נתנו שיעור כזית אלא בברכת המזון ושאר ברכות אחרונות אבל לא בברכה ראשונה שאסור ליהנות מהעולם הזה אפילו משהו בלא ברכה.
- ח** במה דברים אמורים בלחם גמור שדרך בני אדם לקבוע סעודתו עליו אבל מיני לחמים שיתבארו לפנינו שאין דרכם של רוב בני אדם לקבוע סעודתם עליהם אין מברכים עליהם המוציא וברכת המזון רק בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש אלא אם כן אוכל שיעור שאחרים רגילים לקבוע סעודה ... ומכאן אתה למד ששיעור קביעות סעודה האמור כאן אינו כשיעור סעודה האמור בעירוב שהוא כג' ביצים שהיא פחותה שבסעודת עניים הבריאיים ושם סעודה עליה אבל אינה סעודת רוב בני אדם הבריאיים (כשאוכלין ממנו לבדו בלא לפתן ודברים אחרים) (אלא כשיעור עומר לגולגולת לב' סעודות).
- 5 שוע"ר סי' קפד**
ב כזית שהוא שיעור אכילה אבל פחות מכזית אינה נקרא אכילה כלל.
- 6 שוע"ר סי' קפח**
י שכל סעודה נקרא על שם הלחם (ומיני לחמים שאין קובעין עליהם סעודה צריך לאכול מהם כשיעור קביעות סעודה).
- 7 הגהת מהרי"ל עה"ג שם**
שמעתי ממנו בסוף ימיו שחזר בו ולא הצריך לאכול כשיעור קביעות סעודה, שהרי גם בברכת מעין ג' יש בה הזכרה של קדושת היום.
- 8 סדר ברכת הנהנין פ"ב ה"ב**
ולמעשה יש לנהוג כל שאוכל מכשש ביצים בינוניות ולמעלה עד חצי עשרון ... ואם אוכל פחות מכשש ביצים ... והוא שאכל כשיעור ד' ביצים.
- 9 שו"ע סי' רלב**
ג והא דאסור לאכול סעודה קטנה היינו כשקובע לסעודה, אבל לטעום דהיינו אכילת פירות מותר, וה"ה לאכול פת כביצה כדרך שאדם אוכל בלא קבע מותר.
- 10 שו"ע סי' רלה**
ב אסור להתחיל לאכול חצי שעה סמוך לזמן קריאת שמע.
- 11 מ"א שם ס"ק ד**
להתחיל לאכול. לשון הטור אסור לקבוע סעודה ... דטעימה בעלמא שרי. אבל בתרומת הדשן סיי ק"ט משמע דאפילו טעימה אסור ... ואפשר משום דהוי דאורייתא חמירא טפי ... ומכל מקום נראה לי דאין להחמיר בטעימה בעלמא ... ולא דמי לקידוש ולהבדלה דאסור לטעום, דהנהו אתקן דוקא בתחלת הלילה בכניסתו וביציאתו.
- 12 שוע"ר סי' רעא**
ט אסרו חכמים לטעום כלום, אפילו מים, משהגיע זמן הקידוש עד שיקדש דהיינו משהגיע בין השמשות שנתקדש היום מספק או אפילו מבעוד יום אם התפלל ערבית מבעוד יום.

13 שוע"ר סי' עדר

ו וכיון שאכל יתר מעט מכביצה יצא ידי חובתו אבל כביצה בלבד נקראת אכילת עראי ואינו יוצא בה.

14 שוע"ר סי' רפו

ד מותר לטעום אחר תפלת שחרית קודם תפלת המוספין כמו שמותר לטעום קודם תפלת המנחה משהגיע זמנה דהיינו אכילת פירות אפילו הרבה כדי לסעוד הלב ופת כביצה ולא יותר כמו שנתבאר בסי' רל"ב.

15 שוע"ר סי' רצא

א יהא זהיר מאד לקיים סעודה שלישית ואף אם הוא שבע הרי יכול לקיים אותה (ביותר מכביצה מעט אבל) כביצה ואף שכביצה היא סעודת עראי (ואינו [יוצא בה]) מכל מקום מאחר שיש בה כדי שביעה נקרא סעודה.

16 שוע"ר סי' רצט

א אסרו חכמים לאכול שום דבר, או לשתות שום משקה חוץ ממים, במוצאי שבת עד שיבדיל על הכוס אע"פ שהבדיל כבר בתפלה ואפילו לטעום מעט אסור מטעם שנתבאר בסי' רע"א.

17 שוע"ר סי' שסח

ג כמה הוא שיעור העירוב בתחלתו בזמן שהם י"ח או פחות שיעורן כגרוגרת פת לכל אחד ואם הם יותר מי"ח אפילו הם אלף או יותר שיעורו מזון ב' סעודות שהם י"ח גרוגרות שהם כששה ביצים בינונית פת ויש אומרים שבי' סעודות הן כשמונה ביצים.

18 שוע"ר סי' תקכז

ג כיצד מצות הנחת ערוב תבשילין נוטל בידו חתיכת פת שיש בה כביצה ... כדי שבפת זו יהא מותר לו לאפות מיו"ט לשבת.

19 שוע"ר סי' תריב

א אכילה כיצד האוכל ביום הכיפורים שיעור שכשהוא רעב תתישב עליו דעתו באכילה זו חייב כרת ... וקבלו חכמים הלכה למשה מסיני ששיעור זה הוא ככותבת הגסה והוא פחות מעט מכביצה.

ד שיעור אכילת פרס שאמרו ביום הכיפורים ובכל איסורי תורה בין שהן מן התורה בין שהן מדברי סופרים יש אומרים שהוא כמו ד' ביצים ויש אומרים שהוא כמו ג' ביצים ... ולענין הלכה כל שהוא בשל תורה הלך אחר המחמיר וכל שהוא בשל דבריהם הלך אחר המיקל.

20 שוע"ר סי' תרלט

יא כבר אמרנו שמותר לאכול אכילת עראי חוץ לסוכה, וכמה היא אכילת עראי כביצה שכן דרך האדם לטעום פעם אחת מלא פיו חוץ לביתו, ומלא פיו הוא כביצה, שאין בית הבליעה מחזיק יותר מכביצה.

במה דברים אמורים בפת העשויה מחמשת המינים, או בתבשיל העשוי מחמשת המינים, אבל שאר מיני מאכלים ואין צריך לומר מיני פירות, אפילו אוכל מהם הרבה ואפילו קובע עליהן סעודתו, מותר לאכלן חוץ לסוכה, לפי שקביעת מינים אלו אינה חשובה אלא כאכילת עראי של פת.

21 פס"ד צמח צדק שנה, ג

שתי סעודות הראשונות] דלילי שבת וסעודת שחרית פשיטא שאין יוצאין במיני תרגימא ... חייב לאכול פת ... דהכתיב לחם משנה.

22 קונטרס עץ החיים פרק כה

בשעה שביעית ומחצה יתאספו כולם אל הזאל הגדול ... אחרי הנחת תפלין וק"ש ואחר שתיית טיי.

23 אוצר מנהגי חב"ד, תשרי ע' צ

הבריאים אינם טועמים וגם אינם שותים מאומה עד אחר התקינות וסיום התפילה.

24 שם ע' רצג

קודם נטילת לולב אין טועמים וגם אין שותים מאומה.